

prima instanță: Judecătoria Criuleni, sediul Central (jud: A.Arapu-Buțco)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: M.Guzun, I.Dutca, A.Malîi)

Î N C H E I E R E

07 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Radu Țanga, reprezentat de avocatul Liliana Munteanu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Compania de Asigurări „Galas” societate pe acțiuni împotriva lui Radu Țanga, intervenienți accesorii Compania de Asigurări „Asterra Group” societate pe acțiuni și societatea comercială „Eneia-Grup” societate cu răspundere limitată cu privire la recuperarea în ordine de regres a prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei din 03 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 20 februarie 2020, CA „Galas” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Radu Țanga, intervenienți accesorii CA „Asterra Group” SA și SC „Eneia-Grup” SRL cu privire la recuperarea în ordine de regres a prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, CA „Galas” SA a invocat că la data de 15 septembrie 2017, între CA „Galas” SA și Alexandru Sandu, a fost încheiat un contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de autovehicule XXXXX, pentru automobilul de model XXXXX, valabil până la data de 14 septembrie 2018, pentru un număr limitat de persoane.

A susținut că la 21 iunie 2018, în XXXXX, a avut loc accidentul rutier între automobilul de model XXXXX, condus de Radu Țanga și automobilul de model XXXXX (care a fost deteriorat esențial), condus de Roman Baeș.

A menționat că prin procesul-verbal de constatare a contravenției nr. XXXXX din 25.06.2018, vinovat de producerea accidentului rutier a fost recunoscut pârâtul Țanga Radu. La fel, în privința acestuia a fost întocmit și proces verbal cu privire la contravenție în baza art.243 Cod contravențional, pentru părăsirea locului accidentului rutier.

Conform art.22 alin. (11) al Legii nr.414-XVI din 22.12.2006, stipulează că dacă la data producerii accidentului de autovehicul, persoana păgubită are în vigoare un contract de asigurare de bunuri pentru bunurile avariate sau distruse

prin accidentul de autovehicule, posesorul unor astfel de bunuri va fi despăgubit în temeiul aceluși contract.

Astfel, a menționat că, automobilul de model XXXXX era asigurat facultativ în baza contractului de asigurare auto-casco nr.CS nr.009/BT/18 din 31.01.2018, încheiat între CA „Asterra Group” SA și „Eneia Grup” SRL, prin urmare Baș Roman a fost despăgubit în temeiul acestui contract.

A comunicat că prejudiciul cauzat autoturismului XXXXX, anul fabricării 2017, a fost evaluat de unitatea autorizată de specialitate SC „Continent” SRL, fiind stabilit că despăgubirea de asigurare pentru automobilul deteriorat constituie suma de 149 932 lei, confirmată prin facturi și actele îndeplinire a lucrărilor.

A specificat că la data de 07.09.2018 la CA „Galas” SA a fost înregistrată cu nr.2181 pretenția din partea CA „Asterra Group” SA, prin care ultima a solicitat restituirea sumei de 149 932 lei, ceea ce a constituit despăgubire de asigurare pentru autovehiculul deteriorat, făcând trimitere la prevederile art.22 alin. (13) al Legii nr.414-XVI din 22.12.2006, cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, care statuează că, asiguratorul de bunuri al persoanei păgubite recuperează despăgubirea de asigurare plătită de la asiguratorul de răspundere civilă auto al persoanei vinovate.

Astfel, Comisia regularizare daune a CA „Galas” SA a recunoscut evenimentul produs la data de 21 iunie 2018 ca fiind caz asigurat și a aprobat prin ordinul nr.04/regres/19/RE, spre achitare suma de 149932 lei, ceea ce constituie despăgubire de asigurare pentru automobilul XXXXX, sumă ce la data de 19.02.2019 a fost transferată către CA „Asterra Group” SA, potrivit obligațiilor asumate prin contractul de asigurare RCA1 nr.003454513 din 15 septembrie 2017 încheiat între CA „Galas” SA și Sandu Alexandru pentru a automobilul de model XXXXX.

A afirmat că, deoarece la data producerii accidentului, Radu Țanga nu era inclus în lista conducătorilor auto admiși de a conduce mijlocul de transport indicat în contractul de asigurare încheiat între CA „Galas” SA și Sandu Alexandru pentru automobilul de model XXXXX, ori acesta a fost încheiat pentru un număr limitat de persoane, doar pentru Sandu Alexandru, astfel că răspunderea lui Țanga Radu pentru pagubele produse terților prin accident, nu se consideră asigurată în temeiul contractului menționat.

A relatat că răspunderea civilă a pârâtului pentru daunele produse terților, nu se consideră asigurată în temeiul contractului RCAI încheiat cu CA „Galas” SA și pentru faptul că a părăsit locul accidentului rutier, contrar prevederilor legale, și astfel, acestuia îi revine obligația de a restitui în ordine de regres suma achitată de CA „Galas” SA cu titlu de despăgubire de asigurare.

A susținut că în vederea recuperării pe cale amiabilă a pagubei materiale suportate pentru despăgubirea autovehiculului deteriorat CA „Galas” SA, a expediat în adresa lui Radu Țanga cerere prealabilă la data de 27 martie 2019 și 28 noiembrie 2019, care au fost recepționate de pârât, în vederea recuperării prejudiciului material în mărime de 149932 lei. Cererile date au fost lăsate fără răspuns.

A solicitat CA „Galas” SA, încasarea din contul lui Radu Țanga în beneficiul CA „Galas” SA a sumei de 149932 lei cu titlu de prejudiciu material în ordine de regres și încasarea din contul pârâtului în beneficiul reclamantului cheltuielile de judecată, formate din cheltuieli de taxa de stat în sumă de 4497,96 lei.

Prin hotărârea Judecătoria Criuleni (sediul Central) din 12 iunie 2020, s-a admis acțiunea înaintată de CA „Galas” SA. S-a încasat din contul lui Radu Țanga în beneficiul CA „Galas” SA cu titlu de prejudiciu material suma de 149932 lei și cheltuielile de judecată sub forma taxei de stat în mărime de 4497,96 lei (f.d.125; 133-142).

Prin decizia din 03 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Radu Țanga, reprezentat de avocatul Liliana Munteanu și s-a menținut hotărârea Judecătoria Criuleni (sediul Central) din 12 iunie 2020.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a invocat că hotărârea primei instanțe întemeiată și legală, iar argumentele cererii de apel neîntemeiate, reieșind din următoarele.

Dispozițiile art. 7 alin. (1) și (2) Cod civil (în redacția în vigoare de la 1 martie 2019), prevăd că legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică și nici nu suprimă condițiile de constituire a unei situații juridice constituite anterior, nici condițiile de stingere a unei situații juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică și nu desființează efectele deja produse ale unei situații juridice stinse sau în curs de realizare. Legea nouă este aplicabilă situațiilor juridice în curs de realizare la data intrării sale în vigoare.

Așadar, instanța de apel a relatat că litigiului dedus judecății îi sunt aplicabile prevederile Codului civil în redacția în vigoare până la 01 martie 2019, în condițiile în care raportul juridic litigios a luat naștere și s-a stins până la data intrării în vigoare a noii legi.

Conform art. 1301 Cod civil, prin contract de asigurare, asiguratul se obligă să plătească asigurătorului prima de asigurare, iar acesta se obligă să plătească, la producerea riscului asigurat, asiguratului sau unui terț (beneficiarului asigurării) suma asigurată ori despăgubirea, în limitele și în termenele convenite.

Potrivit art. 1329 alin. (1) Cod civil, asigurătorul care a plătit despăgubirea de asigurare preia, în limitele acestei sume, dreptul la creanță pe care asiguratul sau o altă persoană care a încasat despăgubirea de asigurare îl deține în raport cu terțul responsabil de producerea pagubei dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

Conform art. 29 lit. d) al Legii nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, asigurătorul are dreptul să înainteze acțiune de regres persoanei răspunzătoare de producerea pagubelor atunci când persoana răspunzătoare de producerea accidentului nu este inclusă în contractul de asigurare încheiat între proprietarul sau utilizatorul autovehiculului și asigurătorul de răspundere civilă auto, cu excepția situației prevăzute la art. 8 alin. (2) lit. b).

Astfel, s-a constatat că la data de 15 septembrie 2017, între CA „Galas” SA, în calitate de asigurător și Alexandru Sandu, în calitate de asigurat, a fost încheiat contractul seria RCAI nr.003454543 de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de autovehicule, pentru autovehiculul marca și modelul XXXXX prin care părțile au stabilit că contractul se extinde doar pentru asiguratul Alexandru Sandu, în intervalul de timp cuprins între 15 septembrie 2017-14 septembrie 2018 (f.d.30).

Instanța de apel a constatat că responsabil de producerea pagubei automobilului de model XXXXX este Radu Țanga, conform procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI nr. XXXXX din 25 iunie 2018 (f.d.44).

În circumstanțele enunțate, instanța de apel a apreciat ca fiind întemeiată concluzia primei instanțe cu privire la faptul că în speță, sunt întrunite condițiile exercitării dreptului de încasare în ordine de regres, în condițiile în care Radu Țanga este vinovat în producerea accidentului rutier și responsabil de repararea prejudiciului.

Or, reieșind din prevederile art. 1329 alin. (1) Cod civil, deoarece asigurătorul CA „Galas” SA a plătit despăgubirea de asigurare (costul reparației) în mărime de 149932 lei, iar Radu Țanga este persoana răspunzătoare de producerea accidentului și nu este inclus în contractul de asigurare încheiat între proprietarul sau utilizatorul autovehiculului și asigurătorul de răspundere civilă auto, CA „Galas” SA este în drept să se subroge, în limitele acestei sume, în dreptul la repararea prejudiciului față de pârâțul-apelant Radu Țanga, căruia îi revine obligația să repare prejudiciul cauzat. S-a constatat că plata despăgubirii de asigurare în sumă de 149932 lei pentru automobilul de model XXXXX a fost făcută de CA „Galas” SA, potrivit ordinului de plată nr.174 din 19 februarie 2019 (f.d.73).

În asemenea circumstanțe, instanța de apel a considerat întemeiată concluzia primei instanțe cu privire la încasarea din contul lui Radu Țanga în beneficiul CA „Galas” SA suma de 149932 lei în ordine de regres.

La 30 aprilie 2021, Radu Țanga, reprezentat de avocatul Liliana Munteanu a declarat recurs prin intermediul adresei electronice, iar la 05 mai 2021 Radu Țanga, reprezentat de avocatul Liliana Munteanu, prin intermediul oficiului poștal a declarat recurs, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

În motivarea cererii de recurs s-a menționat că, soluția instanței de apel în sensul adoptat rezultată din interpretarea greșită a prevederilor legale ce guvernează raportul juridic litigios și circumstanțele probatorii ale dosarului.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 03 februarie 2021 și a expedit-o participanților la proces la 04 martie 2021 (f.d.241), prin intermediul adresei electronice. Astfel, recursul declarat la 30 aprilie 2021 și 05 mai 2021, este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Prin referința depusă la 02 iunie 2021 CA „Galas” SA a solicitat respingerea recursului depus de Radu Țanga, reprezentat de avocatul Liliana Munteanu și menținerea deciziei instanței de apel.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 20 mai 2021 instanța de recurs a comunicat intimatului recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței.

Examinând temeiurile recursului declarat de Radu Țanga, reprezentat de avocatul Liliana Munteanu, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul ca inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Radu Țanga, reprezentat de avocatul Liliana Munteanu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432, alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de Radu Țanga, reprezentat de avocatul Liliana Munteanu, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Radu Țanga, reprezentat de avocatul Liliana Munteanu, împotriva deciziei din 03 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru